C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 21rji-603/2024 Judecătoria Edineț sediul Briceni
1-23175668-03-21rji-05072024 Judecător: Aurelia Andronache

D E C I Z I E
În numele Legii

03 septembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,
În componența:
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Gheorghe Scutelnic
Judecătorii Viorel Pușcaș
Oleg Moraru

a judecat în ședință de judecată în ordine de recurs recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și recursul avocatului Culicov Serghei în interesele condamnatului Rusu Alexandru declarate împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 18 martie 2024 adoptate în limitele plângerii depuse de condamnatul Rusu Alexandru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

C O N S T A T Ă:

La data de 08 decembrie 2023 în judecătoria Edineț sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Rusu Alexandru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, solicitând constatarea condițiilor

de detenție inumane și reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473^4 Cod de procedură penală.

Prin încheierea judecătoriei Edineț sediul Briceni din 18 martie 2024 a fost admisă plângerea condamnatului Rusu Alexandru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Rusu Alexandru a fost deținut în perioada 18.04.2023-21.11.2023 în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale o perioadă de 217 zile.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Rusu Alexandru cu 22 zile pentru perioada de 217 zile în care acesta s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a o zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

Termenul pedepsei definitive de 4 ani închisoare stabilite lui Rusu Alexandru prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 10.08.2023 s-a redus cu 22 zile.

Împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 18 martie 2024 a declarat recurs directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată plângerea condamnatului Rusu Alexandru.

În argumentarea recursului s-a invocat că, judecătorul de instrucție în partea constatării condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, în lipsa unei analize complete, în ansamblu și sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fără a ține cont de următoarele circumstanțe:

- condamnatul Rusu Alexandru a fost asigurat cu spațiu locativ conform standardului de 4 m^2;
- în Penitenciarul nr. 11 Bălți condamnatului i-a fost acordat dreptul la deplasarea liberă pe teritoriul penitenciarului de la deșteptare până la stingere (6.00-22.00), limitele stabilite de administrația penitenciarului;
- celulele au fost bine iluminate, ventilate și încălzite;
- spălarea hainelor se efectuează prin intermediul spălătoriei penitenciarului, care este dotată cu mașinile de tip automat;
- deratizarea și dezinsectizarea încăperilor penitenciarului se efectuează trimestrial de agent economic special conform contractului încheiat;
- alimentația corespunde standardelor stabilite;
- asistența medicală se acorda în regim non-stop.

La fel, la examinarea plângerii judecătorul de instrucție nu a ținut cont de faptul că în ultimii 2 ani condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți s-au îmbunătățit esențial, iar administrația penitenciarului a depus eforturi mari pentru îndeplinirea recomandărilor CPT ce țin de condițiile materialele de detenție.

Concomitent, recurs împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 18 martie 2024 a declarat și avocatul Serghei Culicov în interesele condamnatului Rusu Alexandru, prin care a solicitat anularea parțială a încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă constatarea condițiilor de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale și, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) CPP, să fie redusă pedeapsa condamnatului cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

În motivarea recursului s-a invocat că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți au depășit semnificativ nivelul de suferință inerent detenției prin faptul deținerii în celule unde nu se respectă norma spațiului locativ, celule populate cu diferite insecte, acordarea asistenței medicale insuficiente, condiții care sunt contrare prevederilor art. 3 CEDO.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți consideră necesar de a respinge recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și recursul avocatului Culicov Serghei în interesele condamnatului Rusu Alexandru ca fiind nefondate reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17^1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată

soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 10 august 2023 Rusu Alexandru a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2), 322 alin. (3), art. 217/1 alin. (3) lit. b), f), art. 42 alin. (2), 322 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 04 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea drogurilor, etnobotanicelor, a analogilor acestora, precum și a substanțelor chimice și farmaceutice pe un termen de 03 ani. Termenul executării pedepsi s-a calculat din 10.08.2023, cu includerea în acest termen perioada reținerii și aflării în arest preventiv din 14.04.2023 până la 10.08.2023.

La fel, potrivit materialelor cauzei, și anume a raportului prezentat de administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani, s-a constatat că în perioada 18 aprilie 2023 - 21 noiembrie 2023 Rusu Alexandru a fost deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți; iar în perioada 21 noiembrie 2023 - 02 februarie 2024, data întocmirii raportului, a fost deținut în Penitenciarul nr. 2 Lipcani.

În speță, Colegiul penal reține că în plângerea înaintată s-a solicitat constatarea aflării condamnatului Rusu Alexandru în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu reducerea pedepsei.

La soluționarea plângerii înaintate Colegiul penal reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei *(cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).*

La constatarea condițiilor de detenție instanța națională va ține cont de faptul că, maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei *(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).*

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate

care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare *(cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94).*

Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției *(cauza Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).*

În acest sens instanța de recurs reține că, în cererea depusă s-a invocat deținerea în condiții de detenție precare, în celule supraaglomerate și nu sunt respectate patru metri patrați pentru un condamnat, mucegai pe pereți și pod, persistă în celule insecte dăunătoare, lumină slabă, tratament medical degradant.

Potrivit raportului administrației instituției penitenciare se invocă că, Rusu Alexandru s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici un aspect inuman si/sau degradant.

Astfel, cu referire la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 11 Bălți s-a invocat că Rusu Alexandru a fost deținut în următoarele celule:

- în perioada 18.04.2023 - 25.04.2023 în celula nr. 32, cu suprafața totală de 14,43 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,48 m^2, pereții fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și ușă; cifra deținuților a variat între 2 și 6 persoane;
- în perioada 25.04.2023 - 04.05.2023 în celula nr. 17, cu suprafața totală de 28,92 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,44 m^2, pereții fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și ușă; cifra deținuților a variat între 12 și 13 persoane;
- în perioada 04.05.2023 - 21.09.2023 în celula nr. 06, cu suprafața totală de 37,02 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,62 m^2, pereții fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și ușă; cifra deținuților a variat între 9 și 14 persoane;
- în perioadele 21.09.2023 - 07.11.2023, 16.11.2023 - 21.11.2023 în celula nr. 46, cu suprafața totală de 14,02 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,58 m^2, pereții fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și ușă; cifra deținuților a variat între 4 și 6 persoane;
- în perioada 07.11.2023 - 16.11.2023 în celula nr. 47, cu suprafața totală de 14,56 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,72 m^2, pereții fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și ușă; cifra deținuților a fost de 6 persoane.

La fel, în raport s-a precizat că celulele corespund condițiilor de detenție, iluminarea în celule este asigurată natural prin intermediul geamurilor, precum şi artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri puterea cărora e de 100W. Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W. Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule care sînt utilate cu deschidere în două părţi şi oberliht, totodată, uşile celulelor sunt dotate cu vizor şi vizetă, care sînt folosite şi pentru aerisirea artificială a celulelor. Apa potabilă este asigurată în

permanență. Celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare şi încălzire sezonieră. Pe perioada detenţiei în Penitenciarul nr. 11 Bălţi persoana vizată a fost asigurată cu toate produsele de igienă: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periuţă şi pastă de dinţi, care sînt repartizate condamnaților. Anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsecţie cu agenţi economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate. Spălătoria este dotată cu o maşină de spălat pentru 27 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 20 kg de rufe, o mașină de spălat pentru 18 kg de rufe şi o centrifugă pentru uscare a hainelor cu capacitatea de 100 kg. Pentru deținuți baia se petrece nu mai puţin de o dată pe săptămână, conform graficului stabilit. Pe perioada deținerii în Penitenciarul nr. 11 Bălţi deținutului i-a fost acordată plimbare zilnică în aer liber, în conformitate cu prevederile art. 215 Cod de executare, cu o durată de cel puțin 1 oră pe zi, în locuri special amenajate, conform graficului de plimbări a deținuților.

Colegiul penal, efectuând calculul suprafeței din celulă ce-i revine unui condamnat în raport cu numărul persoanelor care s-au deținut în celulă, constată că spațiul personal revenit condamnatului Rusu Alexandru în Penitenciarul nr. 11 Bălți a variat între 2,07 m^2 până la 2,5 m^2, însă din suprafața respectivă urmează a fi exclusă suprafața ocupată de blocul sanitar, de mobilier, de paturi, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați. Or, potrivit Raportului anual pentru anul 2017 și 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m^2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că autoritatea pîrîtă nu a dat răspuns la învinuirea privind deținerea în celule populate cu diferite insecte, lipsa sistemului de ventilare, în raportul depus făcând referire la niște date generale, din conținutul cărora nu poate fi reținut un răspuns concret la problemele ridicate în plângere.

Astfel, reieșind din situația descrisă în raportul prezentat de instituția penitenciară este evident că cel puțin sub aspectul detenției în celule supraaglomerate, prezența insectelor în celulă și lipsa sistemului de ventilare față de condamnat nu au fost respectate pe perioada de detenție.

Colegiul penal remarcă că, condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 11 Bălți sânt integral confirmate prin raportul Consiliului pentru Prevenirea Torturii privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 11 Bălți pe data de 31 octombrie 2017, unde la compartimentul „Constatări" la pct.6 a fost stipulat că: prin limitele stabilite prin ordinul MJ nr. 576 din 31.12.2014 emis în baza art. 224 Cod de Executare, plafonul de detenție al Penitenciarului nr. 11 Bălți este de 520 persoane, suprafața medie calculată conform nr. maxim admis de detenție constituie 3 m^2, ne ținându-se cont de standardul minim de 4 m^2.

La fel, în pct. 9 din Raportul menționat s-a indicat că, în penitenciar persistă problema spațiilor locative, celulelor suprapopulate şi condițiilor igienice precare, ce duc le efecte negative asupra deținuților, soldate cu altercații, iar la pct. 12 se indică identificarea şi punerea la dispoziția deținuților a spațiilor de uscare a hainelor.

Astfel, la compartimentul „Recomandări" s-au subliniat următoarele: 1. excluderea de către ANP transferului deținuților în Penitenciarul nr. 11 Bălți şi respectarea plafonului de deținere de 258 locuri. 3. Întreprinderea urgentă a tuturor măsurilor necesare în vederea plasării persoanelor nefumătoare în celule destinate pentru nefumători. 6. Asigurarea continuității tratamentului deținuților cu boli cronice ori infecțioase, inclusiv servicii de diagnostic şi consultații ale specialiștilor; 7. Completarea funcțiilor vacante de medic psihiatru şi terapeut în vederea asigurării accesului deținuților la asistență medicală de calitate.

Drept consecință, Colegiul penal va respinge alegațiile recurentului potrivit cărora pe perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți condamnatul Rusu Alexandru nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, or, la analiza condițiilor de cazare a deținutului urmează a se reține prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții.

În acest context instanța de recurs statuează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește că articolul 3 din Convenție obligă statul să se asigure ca orice persoană să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității umane, care să n-o supună suferinței sau durerilor de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că, având în vedere cerințele practice ale închisorii, sănătatea şi bunăstarea deținutului să fie asigurate în mod adecvat *(Kudla, citată mai sus, §§ 92-94)*. La evaluarea condițiilor de detenție este necesar să se ia în considerare efectele cumulative *(Dougoz v. Grecia, nr. 40907/98, § 46, CEDO 2001-II)*.

În nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei, Curtea a menționat că articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei *(cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62)*.

Curtea indică că, statul este obligat în ciuda problemelor logistice și financiare să organizeze sistemul său penitenciar astfel, încât să asigure deținuților respectul pentru demnitatea lor umană *(Soukhovoï v. Russia, nr. 63955/00, § 31 27 martie 2008, şi Benediktov v. Russia, nr. 106/02, § 37, din 10 mai 2007).*

Astfel, instanța de recurs apreciază că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

La fel, instanța de recurs reține că deși de către instituția penitenciară au fost invocate un șir de argumente privind condițiile de detenție potrivit standardelor stabilite, în susținerea argumentelor date nu au fost prezentate careva probe.

În această parte instanța de fond a apreciat critic aspectele invocate de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe veridice, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța de judecată s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect și pe declarațiile condamnatului.

În acest context, instanța de recurs nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare în care s-a aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, conduc la concluzia că alegațiile din cererea pendintă sunt justificate.

În susținerea celor expuse Colegiul penal notează dispoziția art.473^4 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît şi rapoartelor instituțiilor naționale şi internaționale în domeniu.

În acest sens CtEDO a explicat că, dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, **nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios:** atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată *(a se vedea în acest sens cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).*

La acest capitol Colegiul penal reține că, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

Astfel, instanța de fond a constatat că Rusu Alexandru s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 11 Bălți o perioadă totală de 217 zile.

Prin urmare, având în vedere că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, instanța de fond corect a considerat necesar, oportun şi rezonabil de a reduce 22 zile pentru perioada de 217 zile în care acesta s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a o zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod întemeiat a dispus reducerea termenului pedepsei de 4 ani închisoare stabilite lui Rusu Alexandru prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 10.08.2023 cu 22 zile, în acest sens ținându-se seama de severitatea și gravitatea condițiilor de detenție contrare art.3 din Convenție.

Astfel, Colegiul penal apreciază că remediul aplicat în speța dată este unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt, cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de

apel/recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Cu referire la alegațiile recurentului avocatului Culicov Serghei în interesele condamnatului Rusu Alexandru precum că pentru perioada deținerii în calitate de condamnat în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) CPP, condamnatului urma a-i fi redus termenul pedepsei cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, or, la stabilirea mărimii reducerii pedepsei pentru perioada deținerii lui Rusu Alexandru în Penitenciarul nr. 11 Bălți instanța a ținut cont de faptul că inconvenientele create condamnatului au fost nesemnificative în raport cu condițiile de detenție din alte penitenciare din RM.

În acest context se reține că, Consiliul pentru Prevenirea Torturii nu susține opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratarea inumană și degradantă a deținutului atâta timp, cât se pot găsi și alți factori de atenuare, cum ar fi, în special, faptul că deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afara celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activități), după cum este și în Penitenciarul nr. 11 Bălți, care este un penitenciar în care funcționează mai multe sectoare.

Astfel, examinarea criteriului „spațiul acordat fiecărui deținut" prin prisma art. 3 CEDO urmează a fi efectuată cumulativ cu alți factori, care contribuie aprecierea detenției ca fiind inumană și degradantă sau infirmarea acestui fapt. Instanța reține și faptul că analiza comparativă a condițiilor de detenție din alte instituții penitenciare din Republica Moldova, cum ar fi Penitenciarul nr. 13 Chișinău, denotă un nivel relativ satisfăcător al condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți.

Ca urmare, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului Rusu Alexandru, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, prima instanță în mod întemeiat a considerat că este oportun și rezonabil de reduce pedeapsa condamnatului calculându-se 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal evidențiază și faptul că în corespundere cu prevederile art.473^4 alin.(4) Cod de procedură penală, legiuitorul a lăsat la discreția instanței de a decide în privința cuantumului reducerii pedepsei condamnatului, iar potrivit normei nominalizate reducerea pedepsei poate varia de la 1 la 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, în dependență de intensitatea suferințelor suportate de condamnat pe perioada detenției în penitenciar.

În lumina celor expuse, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de avocatul Culicov Serghei în interesele condamnatului Rusu Alexandru ca declarativ, ceea ce nu poate servi temei pentru modificarea soluției adoptate de judecătorul de instrucție în această parte.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursurile declarate de directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și avocatul Culicov Serghei în interesele condamnatului Rusu Alexandru împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 18 martie 2024 ca fiind nefondate, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani Andrei Socol și recursul avocatului Culicov Serghei în interesele condamnatului Rusu Alexandru declarate împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 18 martie 2024 emise în privința lui Rusu Alexandru se resping ca nefondate, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: **Gheorghe Scutelnic**

Judecătorii: **Viorel Pușcaș**

Oleg Moraru